

SOMA LİNYİT ANADOLU LİSESİ 2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

11-A SINIFI TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ
1. DÖNEM 1. DİNLEME SINAVI SORULARI

16 /10/2024

CEVAP ANAHTARI (100-YÜZ)

PUAN:

REFİK HALİT KARAY'A AİT **"ZİNCİR"** ADLI HİKÂYE İLE İLGİLİ OLARAK:

(<https://www.youtube.com/watch?v=n6Dql5cJBCY>)

S.1. Dinlediğiniz hikâyeyi olay örgüsünü göz önünde bulundurarak kronolojik zamana göre kısaca özetleyiniz. (20 p.)

- Anlatıcının pencereden sokağı seyretmesi
- Senegalli neferin buldog cinsi bir köpeği gezdirmesi
- Köpeğin neferi sürüklemesi
- Neferin zapt edemediği köpeğe kayışla vurması ve köpeği çeke çeke güçlükle tekrar eve sokması
- Frenk kadının köpeğe "Juju! Juju!" diyerek iltifat etmesi
- Köpek eve sokulduktan sonra sokağın yine sakinleşmesi
- Bir gün köpeğin zincirinden kurtularak kaçması
- İki gün sonra köpeğin dönmesi
- Köpeğin tekrar zincirlenince sakin olduğunun görülmesi
- Eski hırçınlığını kaybeden köpeğin artık zincirsiz dolaştırılması
- Mahalle çocuklarının eskiden yakınına yaklaşamadıkları köpeklerle alay etmeleri
- Köpeğin eski zincirli günlerini arar hale gelmesi

S.2. Dinlediğiniz hikâyeyle ilgili olarak:

A. Hikâyenin tema ve konusunu yazınız. (5+5=10 p.)

- TEMA: **Özgürlük, özgürlüğün bedeli**
- KONU: **Bir köpeğin esirken ve esirlikten kurtulunca, özgürken yaşadıkları**

B. Hikâyede ağır basan anlatım türlerinden 2(iki) tanesini yazınız. (Öğretici, açıklayıcı, kanıtlayıcı, tartışmacı, öyküleyici, betimleyici, söyleşmeye bağlı anlatım, mizahi, destansı, ütöpik anlatım vb. gibi) (10 p.)

1. **Öyküleyici anlatım**
2. **Betimleyici anlatım** (2 doğru anlatım türü 5+5=10 p.)
3. **Söyleşmeye bağlı anlatım**

S.3. Dinlediğiniz hikâyede kullanılan bakış açısını/hikâyenin anlatıcısını belirleyerek bu bakış açısına sahip anlatıcının özelliklerinden 3 (üç) tanesini yazınız. (5+4+3+3=20 p.)

- ANLATICI: **3. kişili anlatım**
- BAKIŞ AÇISI: **İlahi (hâkim) bakış açısı**
- ÖZELLİKLERİ:
  1. **Anlatıcı olayların içerisinde yer almaz.**
  2. **Anlatıcı olaylara dışarıdan, müdahale etmeden geniş bir perspektiften bakar.**
  3. **Her şeyi bilen bir anlatıcının bakış açısıdır.**
  4. **Anlatıcı kişilerin zihinlerinden geçenleri, geçmişte yaşadıklarını, en gizli mahrem bilgilerini bile bütün ayrıntısı ile bilir.**
  5. **Anlatıcı, olayları anlatır, istediği yerleri özetler.**
  6. **Bu durumda anlatıcı, kahramanlardan daha fazlasını bilir.**
  7. **Anlatıcı olaylara tam olarak hâkim olduğu için olayları yorumlama gücü diğerlerine göre daha güçlüdür.**
  8. **Üçüncü ağızdan anlatım vardır.**
  9. **Yazarın dilini kullanır ve bu sebeple ona "yazar-anlatıcı" da denilir.**

S.4. Dinlediğiniz hikâyedeki zaman ve mekân unsurları belirleyerek ile ana karakter/karakterlerin genel özelliklerini kısaca (fiziki ve ruhsal olarak) yazınız. (5+5+10=20 p.)

- **MEKÂN:** Gurbet, yabancı bir memleket, belirsiz, net, açık bir yer değil.
- **ZAMAN:** Geçmiş zamanda birkaç gün, belirsiz, net, açık bir zaman belirtilmemiş
- **KİŞİLER:**
  - **ANLATICI(YAZAR):** Gurbette yabancılık ve yalnızlık çeken, canı sıkılan ve gözlem yapmayı seven biri...
  - **BULLDOG CİNSİ KÖPEK:** Görünüşüyle aksi, hırçın ve somurtkan izlenimi veren bir köpek. Zincirini koparıp iki gün sonra döndüğünde hırçınlığını kaybedip sakinleşiyor.
  - **SENAGALLİ BİR NEFER:** Buldok cinsi köpeği gezdiren siyahi bir asker

S.5. Dinlediğiniz hikâyenin anlatıcısı siz olsaydınız hikâyede ne tür değişiklikler yapar özellikle hikâyeyi hangi farklı son ile bitirirdiniz? (Yaratıcı düşünme, hayal gücü, özgünlük, yazım kurallarına, noktalama işaretlerine, sayfa düzenine uygun olarak yazmak da puanlama da etkili olacaktır.) **(20 p.)**

Bu soru tamamen öğrencinin yaratıcı düşünmesine, hayal gücüne, özgün düşünebilme yeteneğine bırakılmıştır. Sorunun puan değerlendirmesi dinlediğini anlama ve hikâyenin ana yapısını, örgüsünü bozmadan yapılacak değişiklikler ve etkileyici üretim faaliyeti göz önünde bulundurularak yapılacaktır. Yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uygun olarak yazma puanlamada etkili olacaktır.

- **Yaratıcı düşünme, hayal gücü, özgünlük: 10 p.**
- **Hikâyenin ana eksenini bozmama, genel akışa uygun bir son oluşturabilme: 5 p.**
- **Yazım kuralları, noktalama işaretlerine, sayfa düzenine uyma: 5 p.**

Çaresizlik öğrenilmiştir. Başarılı olmak da öğrenilebilir. Sende sandığından fazlası var! Gelebileceğin en iyi yerde değilsin. Yeni bir hayat için gereken, yeni bir akıldır. Doğru şeyi yapmak için yanlış zaman yoktur. Rüzgârı suçlamayı bırak, yelkenleri kullanmayı öğren! Seyirci koltuğundan sıkıldıysan, sahneye çık. Zirvede her zaman bir kişiye daha yer var. Her şey seninle başlar! Başkaları yapabildiyse sen de yaparsın.

HAYATTA YA TOZU DUMANA KATARSIN YA DA TOZU DUMANI YUTARSIN. SEÇİM SENİN!

NOT:

- ✚ Soruların tam ve doğru puan karşılıkları soru yanlarında verilmiştir.
- ✚ Sınavda parçayı dinleme süresi 8 (sekiz) dakika; soruları cevaplama süresi 32 (otuz iki) dakikadır.
- ✚ Sınav kâğıdının değerlendirmesinde kâğıt düzeni, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uygunluk doğrudan etkili olacaktır.

Başarılar dilerim.

M. Hakan YILMAZ
Türk Dili ve Edebiyatı Uzman Öğretmeni